

Építőkészlet új szakokhoz. Segédlet a képzés felépítéséhez

SZTE Oktatási Igazgatóság

2025. július

Tartalom

„Az építkezés kezdete” – Bevezetés	3
„Az alapok lerakása” – Szakindítás megalapozása.....	4
„A tervrajz készítése” – Tervezés.....	7
A hálóterv összeállításának elvei.....	7
Pénzügyi tervezés.....	10
„Anyagok és szerszámok” – Erőforrások	11
„A szerkezet ellenőrzése” – Minőségbiztosítási szempontok	12
„A tetőre kerülő utolsó cserép” – Kitekintés	13
„A használatbavételi engedély megszerzése” – Szakindítás folyamata az SZTE-n	14
„Az épület átadása” – Összefoglalás.....	15
 Szakindítási checklist.....	16
 EOB-ra benyújtandó dokumentumok – Checklist.....	18
 Nem akkreditáció-köteles szakok esetén benyújtandó sablon	19

„Az építkezés kezdete” – Bevezetés

„Minden nagy projekt egyetlen ötlettel kezdődik.”

Minden nagyobb építmény egyetlen kockával kezdődik. Egy új szak indítása sem más: apró, gondosan kiválasztott elemekből áll össze a végső struktúra. Minden döntés, minden adat, minden kurzusleírás egy-egy LEGO-kocka, amely hozzájárul a teljes képhez. Ha a kockák logikusan illeszkednek egymáshoz, stabil és szép épület születik; ha hiányzik egy darab, vagy rosszul illeszkedik, az egész szerkezet meginoghat. Ez az útmutató segít abban, hogy az alapoktól a tetőcsúcsig, lépésről lépésre rakjuk össze a szak „építőkészletét”, minden kocka a helyére kerüljön, és megkapjuk a használatbavételi engedélyt.

Az [Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosításának standardjai és irányelvei \(ESG 2015\)](#) határozzák meg az oktatás minőségbiztosítási és minőségfejlesztési szempontjait hazánkban is, a MAB is ezen szempontok mentén értékeli a felsőoktatási intézményeket. Az ESG 1.2. standardja (**A képzési programok kialakítása és jóváhagyása**) így fogalmaz:

„Az intézmények rendelkezzenek folyamatokkal képzési programjaik kialakítására és jóváhagyására. A képzési programokat úgy kell kialakítani, hogy elérjék kitűzött céljaikat, beleértve az elvárt tanulási eredményeket. A program révén megszerezhető képesítés legyen világosan meghatározott és közzétett, utalással a nemzeti képesítési keretrendszer megfelelő szintjére, s ennek révén az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerére.”

Ezt az útmutatót az **ESG 1.2., 1.3. és 1.9. standardjainak** szellemében állítottuk össze, amelyek a képzésindítás mellett a **hallgatóközpontú tanulás és értékelés**, valamint a **képzési programok folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése** alapelveit rögzítik. Amennyiben a karok a dokumentumban megfogalmazott ajánlásokat követik, egyúttal ezeknek a minőségi elvárásoknak is eleget tesznek.

Az útmutató célja, hogy **támaszt nyújtson a karoknak, az oktatási dékánhelyetteseknek és minden érintett szereplőnek** a szakindítás átgondolt megtervezésében, tartalommal való megtöltésében és megvalósításában – mindezt az ESG irányelvek figyelembevételével. A dokumentum **általános szempontokat és ajánlásokat kínál**, kerülve a kari sajátosságok túlrészletezését, így mindenki a saját intézményi környezetéhez tudja igazítani a javaslatokat. Előfordulhat, hogy egyes ajánlások első látásra nehezen kivitelezhetőnek tűnnek. Ezekben az esetekben azt javasoljuk, hogy **rugalmasan, a kari sajátosságokhoz illesztve** értelmezzék és alkalmazzák őket. Az útmutatóban az általános iránymutatások mellett megtalálhatók **„Jó tudni”** és **„Tipp”** jelzések is. Ezek rövid, gyakorlatias kiegészítésekkel segítik a kari folyamatok mindennapi alakítását, inspirációt adva az egyedi megoldásokhoz.

Amennyiben további kérdés merül fel, az SZTE Oktatási Igazgatóság munkatársai szívesen segítenek.

„Az alapok lerakása” – Szakindítás megalapozása

„A stabil alapok nélkül a torony is dőlni fog.”

Minden stabil épület a jól megtervezett alapokkal kezdődik. Itt gyűjtjük össze az összes szükséges LEGO-kockát: a piaci információkat, a hasonló képzéseket, a szabályozási hátteret és az érdekelt véleményét. Ha az alap erős és átgondolt, a további kockák biztosan a helyükre kerülnek. A **helyzetelemzés** tehát fontos mérföldköve a szakindítási folyamatnak.

A **képzések indításával** kapcsolatban az Oktatási Hivatal jár el. A legtöbb esetben a képzés elindításához előzetesen szükséges a **MAB szakvéleményének beszerzése** (Nftv. 67. § (4) bekezdés). Vannak azonban olyan mesterképzési szakok, amelyeknél ez a szakvélemény nem kötelező előzetesen, ám ilyenkor három éven belül pótolni kell (Nftv. 15. § (1a), 67. § (4c) bekezdés). Mivel a MAB szakértői véleményét az **ESG alapelvek mentén** fogalmazza meg, célszerű ezeket az irányelveket minden esetben követni – függetlenül attól, hogy a vélemény előzetesen kötelező-e vagy sem.

Az ESG 1.2. standardja különösen hangsúlyozza, hogy az indítani kívánt szaknak illeszkednie kell az **egyetem stratégiájába, küldetésébe és hosszú távú céljaiba**, valamint a **kari stratégiába** és célrendszerbe is. Emellett fontos feladat a szak **hazai és nemzetközi trendekhez való kapcsolódásának feltérképezése**, és annak megmutatása, hogyan illeszkedik a felsőoktatás fejlődési irányaihoz.

A helyzetelemzés során tehát külön figyelmet kell fordítani az alábbiakra:

- **nemzetközi trendek** feltárása,
- **hazai és nemzetközi felsőoktatási irányok** vizsgálata,
- az **egyetemi és kari stratégiai célok, küldetés** elemzése,
- **érdekelte felekkel való egyeztetés** (hallgatók, munkaerőpiaci szereplők, oktatók, átiktatásban érintett karok),
- **munkaerőpiaci elemzés** (ezt az Oktatási Igazgatóság automatikusan elkészíti a szakindítási dokumentumcsomag részeként, miután a tervezett kurzusleírásokat megkapta),
- a **Diplomán túl** adatbázis (DPR AAE) felhasználása a pályaorientáció, elhelyezkedés, jövedelmi adatok és regionális mutatók vizsgálatához.

Jó tudni!

Az **SZTE Karrier Iroda** is rendszeresen gyűjt mind a hallgatóktól, mind a munkaerőpiaci szereplőktől visszajelzéseket. Érdemes ezeket a felméréseket a Karrier Irodától bekérni és/vagy az eredményekről a Karrier Irodával egyeztetni. Ezek további inputokat adhatnak az indítani tervezett szak relevanciájával kapcsolatban.

Az **érdekelte felekkel való egyeztetés** többféle formában megvalósítható – például **workshopok** vagy **fókuszcsoportos beszélgetések** keretében. Ezek jó alkalmat teremtenek arra, hogy a hallgatók, az oktatók, a munkaerőpiaci partnerek és az átiktatásban érintett karok szempontjai is megjelenjenek. Az alábbi táblázat (👉 1. táblázat) témaköröket javasol a megbeszélésekhez, amelyek segítik a szak megalapozott tervezését.

1. táblázat Workshop / fókuszcsoportos interjú témakörök a szakindítás érdekeltjei alapján

Érdekelt kör	Kapcsolódó kérdések
Hallgatók / potenciális jelentkezők	Milyen képzési irányok, szakok iránt érdeklődnek? Milyen modulokat, témaköröket látnának szívesen a szakban? Mely készségek, kompetenciák a legfontosabbak számukra a későbbi munkavállaláshoz? Melyik tanulási forma a legmegfelelőbb számukra (online, hibrid, jelenléti, projekt alapú; előadás, gyakorlat)? Milyen elvárásaik vannak a kurzusok nehézségi szintjével, időbeosztásával kapcsolatban? Mennyire fontos számukra a gyakorlati tapasztalat vagy ipari kapcsolatokat? Hogyan tájékozódnak a szakokról, milyen csatornákon érhető el számukra az információ? Melyek azok a tényezők, amelyek döntőek a szak választásánál (pl. munkaerőpiaci lehetőség, nemzetköziesítés, képzés minősége)?
Munkaerőpiac / szakmai partnerek	Milyen képzettségű szakemberekre van jelenleg és várhatóan szükség a piacon? Milyen kompetenciákat, készségeket hiányolnak a friss diplomásoknál? Várhatóan mely ipari trendek és technológiák befolyásolják a szak elvárásait? Milyen formában tudnának együttműködni a képzéssel (gyakornoki program, közös projektek, vendégelőadások)? Milyen trendek, új igények jelennek meg a szakterületen, amelyekre a képzésnek reagálnia kell? Milyen értékelési vagy visszajelzési mechanizmusokat javasolnának a képzéshez kapcsolódóan? Hogyan látnák a szak struktúráját a gyakorlatias és elméleti blokkok arányában?
Átiktatásban érintett karok / más szakok képviselői	Milyen meglévő kurzusok vagy modulok kapcsolhatók az új szakhoz? Van-e átfedés vagy versenyhelyzet a meglévő programokkal, és hogyan lehetne kezelni? Milyen erőforrásokat, infrastruktúrát tudnak megosztani (laborok, oktatói kapacitás, digitális platformok)? Hogyan illeszthető a tervezett szak a meglévő programokhoz (kreditátjárhatóság, kurzusok közötti kapcsolódások)? Van-e lehetőség közös kurzusok vagy modulok indítására? Milyen kurzusokat tudnak átiktatni? Milyen belső jó gyakorlatok vagy tanulságok állnak rendelkezésre a szakindításból?
Oktatók / potenciálisan érintett oktatói kar	Mely területeken tudnának hozzájárulni az új szakhoz? Milyen oktatási módszereket, innovációkat alkalmaznának szívesen a képzésben? Milyen tanítási módszereket javasolnának a tanulási eredmények elérése érdekében (projekt, labor, interaktív, blended learning)? Milyen oktatási formákat preferálnak a tanulási eredmények elérése érdekében (előadás, gyakorlat, projektmunka, online modulok)? Milyen módon tudják esetlegesen összeforgatni a kurzusaikat az oktatói teher csökkentése érdekében? Mely tanulási eredmények méréséhez van tapasztalatuk, és milyen eszközöket ajánlanának? Milyen akadályokat látnak az indításban (infrastruktúra, szakmai előkészítés, hallgatói motiváció)? Milyen javaslataik vannak a képzés fejlesztésére, struktúrájára, tanulási eredmények meghatározására?

Tipp!

Az SZTE-n 12 karon, 13 képzési területen közel 500 szakon folyik képzés. A szakok között előfordulhatnak átfedések és közös tárgyak, amelyek befolyásolják a képzési struktúrát és a hallgatói útvonalakat. Annak érdekében, hogy a képzési kínálatot racionalizálhassuk, valamint a kisebb szakok szerepét és súlyát is megfelelően fel tudjuk mérni, érdemes részletesen megvizsgálni a szakok tárgyait. Konkrétan azt kell ellenőrizni, hogy **az adott szakon felkínált tantárgyak más szakokon is elérhetők-e, és így hol vannak átfedések vagy lehetőségek a tantervi integrációra.**

Ez a megközelítés segíti a **hatékonyabb tervezést, a kínálat optimalizálását**, valamint a hallgatók számára is átláthatóbb képzési struktúra kialakítását. Így ez az eszköz a szakfelülvizsgálat és a szakindítás helyzetelemzési részét megfelelően kiegészíti.

Az adatokra épülő ábra az Oktatási Igazgatóság Power BI felületén érhető el.

A helyzetelemzés eredményeként lehetőség nyílik a szakindítás **SWOT-elemzésének** elkészítésére, amely feltárja, hogy a kar milyen **erősségekkel, gyengeségekkel, lehetőségekkel és fenyegetésekkel** találkozhat a folyamat során. Ezzel párhuzamosan összegyűjthetjük, hogy a szakindítás milyen **hozzáadott értéket és hasznot** jelenthet az intézmény számára. A hagyományos SWOT helyett érdemes lehet **C-SWOT-elemzést** készíteni, amely külön a **korlátokat** is azonosítja – vagyis azokat a tényezőket, amelyek akadályozhatják vagy lassíthatják a szak sikeres bevezetését (hipotetikus példa a 👉 2. táblázatban). Ez a kiegészítés realisabb képet ad a szakindítás tényleges lehetőségeiről, és segít időben megtervezni a szükséges válaszlépéseket.

2. táblázat C-SWOT-elemzés az „Adatgazdaság és mesterséges intelligencia alapszak” (hipotetikus szak) indításával kapcsolatban

C – Korlátok • Belső korlát: ○ az egyetem infrastruktúrájának bővítése (szuperszámítógép, GPU-kapacitás) csak közép-hosszú távon megoldható. ○ a karon belüli tantárgyfelelősök és erőforrások elosztása nem változtatható meg rövid távon. • Külső korlát: ○ a jogszabályi környezet (Ftv., MAB-akkreditáció) meghatározza a szak struktúráját és lassítja a rugalmas változtatásokat. ○ a régió munkaerőpiaci sajátosságai (cégek inkább Budapesten vagy külföldön koncentrálódnak). • Általános korlát: az alapszak csak bizonyos mértékig tud mély AI-ismereteket adni; a mélyebb szakosodás a mesterszak feladata lesz.	
S – Erősségek Az SZTE erős informatikai, közgazdasági és matematikai háttérrel rendelkezik. Vannak tapasztalt oktatók és kutatók AI, adatgazdaság, statisztika és gépi tanulás területén. Meglévő kutatócsoportok és ipari kapcsolatok (pl. szoftverfejlesztő cégek, startup-ökoszisztéma). A téma interdiszciplináris, vonzó mind a hallgatók, mind a munkaerőpiac számára.	W – Gyengeségek Az AI és adatgazdaság erősen gyakorlatorientált terület, de korlátozott a labor- és számítási kapacitás. Hiányozhatnak a nemzetközileg versenyképes, modern tananyagok. Oktatói terhelés miatt nehéz új kurzusokat fejleszteni és fenntartani. Kevés a magyar nyelvű, AI-t és gazdasági elemzést ötvöző tankönyv.

O – Lehetőségek Folyamatosan növekvő munkaerőpiaci kereslet adatelemző, AI-fejlesztő, data scientist pozíciókban. EU és hazai pályázati források (digitális átállás, MI stratégia támogatása). Ipari partnerekkel való együttműködés (duális képzés, közös projektek, ösztöndíjprogramok). Nemzetközi hallgatói toborzás: angol nyelvű képzés lehetősége.	T – Fenyegetések Erős verseny más hazai és nemzetközi egyetemek AI-, data science- és digitális gazdasági szakjai között. Gyors technológiai fejlődés miatt a tananyag gyorsan elavulhat. A hallgatók elvándorlása nemzetközi mesterszakokra, ahol magasabb ösztöndíjak és infrastruktúra várja őket. Oktatói utánpótlás hiánya (fiatal tehetségek inkább iparban helyezkednek el).
---	---

A helyzetelemzés outputja egy adatokkal alátámasztott jelentés a C-SWOT-elemzéssel kiegészítve.

„A tervrajz készítése” – Tervezés

„Minden kockát a helyére kell illeszteni, hogy működjön a gépezet.”

Most kezdődik az épület látható formájának kialakítása. A kurzusleírások, a hálótér és a kompetencia-mátrix olyan kockák, amelyeket pontosan a helyükre kell illeszteni, hogy az egész szerkezet logikusan működjön. A tervezés során térünk ki a pontos célcsoport meghatározására, a felvételi követelmények átgondolására, valamint a helyzetelemzés alapján a hallgatói életpályaszcenáriók kidolgozására is. Egy jól megtervezett terv lehetővé teszi, hogy a későbbi kiegészítések is egyszerűen illeszkedjenek.

A képzési és kimeneti követelmények alapján indulhat a **kurzus- és tantervi fejlesztés**. A kurzusleírásokban kövessük a **tanulási eredmény szemléletet**, és tüntessük fel, hogy a kurzuson elért tanulási eredmények mely programszintű kompetenciákhoz illeszkednek. A jó kurzusleírás az alapja

Tipp!

A **tanulási eredmény alapú kurzusfejlesztéshez** az SZTE-n személyes jelenléttel járó vagy online tréningek is elérhetőek. Ezekről bővebb információt a [HR Továbbképző Központ](#) oldalán lehet találni, valamint akár velük is egyeztetve lehetőség van **új szak kialakítása előtt módszertani workshopot** kérni, melynek keretében a kollégák közösen dolgozzák ki a tárgyleírást.

További támpontokat ad Farkas Éva [Tanulási eredmény alapú tantervi- és tantárgyfejlesztés a felsőoktatásban](#) c., online is elérhető könyve.

annak, hogy megfelelő hálótér álljon össze, így mindenképpen szánjunk elegendő időt a kurzusleírások átgondolására, pontos megfogalmazására. A kurzusleírások alapján össze tudjuk állítani a kompetenciamátrixot.

A hálótér összeállításának elvei

Ahogy egy nagyobb LEGO-készlethez részletes útmutatót kapunk, úgy a hálótér is a szak megvalósításának **tervrajza**. Megmutatja, hogy mely kockákat – azaz tárgyakat és krediteket – mikor és hogyan kell egymásra építeni, hogy a végén stabil és logikus szerkezet jöjjön létre. Ha a terv túlszűfolt, egyes elemek „torlódhatnak”, és az építmény instabillá válhat. Ha viszont tudatosan tervezzük meg, a hálótér világos útmutatóként vezeti végig a hallgatókat az építkezésen, félévről félévre segítve őket abban, hogy az egészből egy harmonikus és jól működő konstrukció álljon össze.

A hálóterv összeállítása során az alábbi elveket követhetjük:

1. Tanulási eredményekből induljunk ki

- Amennyiben **szakalapításról** van szó, akkor először a szak tanulási eredményeit (képzési és kimeneti követelményeket) kell világosan megfogalmazni. **Már létező szak indítása** esetén a képzési- és kimeneti követelményekben meghatározott tudás-képesség-attitűd-autonómia négyesre építkezzünk, és bátran használjuk fel az érdekeltek válaszait (ld. 5.o).
- Ezek alapján **építsük fel a tantárgyakat**: minden tárgyhöz legyen világos, hogy melyik tanulási eredmény(ek)hez járul hozzá. Ügyeljünk arra, hogy egy tárgy ne túl sok tanulási eredményt célozzon (mindent nem lehet lefedni). Mérlegeljük a bejövő tudásszintet, a tanulási eredmények eléréséhez szükséges kontaktórákat és egyéni hallgatói munkaórákat, ez alapján pedig a kurzus kreditértékét. Szükség esetén inkább két egymásra épülő kurzusra bontva fogalmazzuk meg. Fontos, hogy a tanulási eredmények megfogalmazása egyértelműen kapcsolódjon a tárgyhöz, és minden tanulási eredmény elérését az értékeléssel összhangba kell hozni (azaz a tárgyleírásban ne szerepeltessünk olyan tanulási eredményt, amit nem mérünk vissza).
- A tanulási eredmények és a tárgyak összerendelésére használható **táblázat vagy mátrix (kompetencia-mátrix)**. 👉 Erről ld. részletesen a „*Navigátor a szakok fejlesztéséhez. Segédlet stratégiai szemléletű szakfelülvizsgálatokhoz*” c. dokumentumot.

Jó tudni!

Az **Oktatási Igazgatóság** munkatársai minden szakfelülvizsgálat és szakindítás során aktívan támogatják a karokat. Különösen a **kurzusleírásban szereplő kompetenciák** és a **munkaerőpiacon elvárt kompetenciák** összehasonlító elemzésének elkészítésében nyújtanak segítséget. A kurzusleírások tervezete alapján az Igazgatóság el tudja készíteni ezt az elemzést, így a karok a **véglegesítés előtt** át tudják vezetni a szükséges módosításokat, biztosítva, hogy a szak programja mind a hallgatói, mind a munkaerőpiaci elvárásoknak megfeleljen.

2. Logikus építkezés – alapoktól a haladóig

- A hálótervnek fokozatosan kell felépítenie a tudást: az alapozó tárgytól a szakmai tárgyakig, majd a specializációig.
- Figyeljünk az **előfeltételek** ésszerű megtervezésére (ne legyen túl szigorú láncolat, de a logikai kapcsolat maradjon).
- Jó gyakorlat, ha a tárgyak **spirálisan építkeznek**: egy téma többször visszatér, egyre komplexebb szinten.

3. Kiegyensúlyozott terhelés

- A félévek közötti hallgatói terhelés legyen arányos (kredit, kontaktóra, önálló munka).
- Érdemes vizuálisan (pl. oszlopdiagram, heatmap) ábrázolni a félévenkénti kreditterhelést és a követelményeket (pl. kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló kurzusok) a hallgatói terhelés kiegyensúlyozása érdekében.

- Gondoljuk át az értékelési formákat is: ne minden vizsga legyen ugyanarra a félévre besűrítve, valamint bátran alkalmazzunk fejlesztő értékelést, gondolkozzuk olyan értékelési módszerekben, amelyek a jövőben is segíthetik a hallgatót (pl. projektmunka, önértékelés, társértékelés...).

4. Átláthatóság és egyszerűség

- A hálótér legyen könnyen értelmezhető: világos tárgyelnevezések, szükség esetén rövid leírásokkal.
- Használjunk vizuális eszközöket a különböző típusú kurzusok megkülönböztetésére (pl. színek: alapozó – szakmai – kompetenciafejlesztő – szabadon választható).

Jó tudni!

Az Nftv. végrehajtási rendelete szerint **egy félévben 30 kredit lehet, amitől 3 kredittel lehet eltérni felfelé és lefelé** egyaránt (tehát 27-33 kredit lehet egy félévben). Az egy kreditre jutó hallgatói terheléseket pedig az **A tantárgyak kreditértékének meghatározására vonatkozó ügyrend az SZTE-n** című dokumentum határozza meg.

5. Integráció és kompetenciafejlesztés

- Lehetőség szerint legyenek olyan (integratív) tárgyak vagy modulok a hálótérben, amelyek összekötik a különböző tudásterületeket (pl. projekt, szakdolgozati szeminárium).
- Gondoljunk a **soft skill**ekre is (kommunikáció, csapatmunka, digitális kompetencia), ezek is legyenek beépítve a szak struktúrájába.

6. Nemzetközi és munkaerőpiaci illeszkedés

- Nézzük meg hasonló szakok hálótérveit más egyetemeken (benchmarking).
- Konzultáljunk munkaerőpiaci partnerekkel: mit látnának szívesen tantárgyként? (akár a helyzetelemzési workshop keretében)
- Legyen lehetőség **mobilitásra és választásra** (szabadon választható tárgyak, nemzetközi kurzusok, szakirányok). Törekedjünk a mobilitási ablak meghatározására.

Jó tudni!

A **mobilitási ablak** azt a félévet jelöli egy szakon, amelynek idején a külföldön töltött szemeszter nem befolyásolja a hallgató előrehaladását. Azaz a külföldön töltött szemeszter ellenére nem fog tanulmányaival csúszni. (Ld. Nftv. 114/P. § (2) b) pontja.)

7. Rugalmasság és jövőállóság

- A hálótér ne legyen túl merev: hagyjunk mozgásteret új tárgyak, aktualitások beépítésére.
- Készüljünk fel arra, hogy a hálótérvet pár évente felül kell vizsgálni. 🖐️ Ehhez ad támpontot az SZTE Oktatási Igazgatóság által elkészített „*Navigátor a szakok fejlesztéséhez. Segédlet stratégiai szemléletű szakfelülvizsgálatokhoz*” c. dokumentum.

A tanterv megtervezése mellett elengedhetetlen a **hallgatói oldal vizsgálata** is. Érdemes meghatározni, hogy a szak pontosan **mely célcsoportot kívánja megszólítani**, és mekkora **rekrutációs potenciállal** számolhatunk. Ugyanilyen fontos a **felvételi követelmények tudatos átgondolása**, hiszen azok egyszerre jelentenek belépési küszöböt és vonzerőt a leendő hallgatók számára. A szak hosszú távú értékét pedig a lehetséges **hallgatói életpálya-szenáriók** mutatják meg: milyen továbbtanulási lehetőségekhez nyithat kaput, milyen munkaerőpiaci pozíciókat tehet elérhetővé, és milyen mértékben támogatja a hallgatók **nemzetközi mobilitását**.

Pénzügyi tervezés

Egy új szak indítása nemcsak szakmai és minőségbiztosítási kérdés, hanem **pénzügyi építkezés** is. Ahogyan a LEGO-doboz hátulján látjuk, hány darab és milyen típusú kocka van benne, ugyanúgy át kell látnunk, hogy mennyibe kerül egy szak felépítése és fenntartása. Az önköltségelemzés biztosítja, hogy minden elem – az oktatói óradíjaktól kezdve az infrastruktúra használatán át a hallgatói szolgáltatásokig – a helyére kerüljön. Ezáltal elkerülhető, hogy az építmény instabil legyen, vagy rejtett költségek veszélyeztessék a hosszú távú működést.

Mire érdemes figyelni az önköltségelemzésnél?

- **Oktatói költségek:** kontaktórák, felkészülési idő, vizsgáztatás, adminisztráció.
- **Infrastruktúra és szolgáltatások:** tantermek, laborok, könyvtár, IT-rendszerek, tanulmányi adminisztráció.
- **Hallgatói szolgáltatások:** mentorprogram, karrierroda, gyakorlati helyek koordinációja.
- **Fejlesztési költségek:** tananyagfejlesztés, új kurzusok kidolgozása, akkreditációs folyamat költségei.
- **Indirekt költségek:** kari/egyetemi központi rezsi, adminisztratív támogatás.
- **Bevételi oldal:** állami finanszírozás (ha van), önköltséges hallgatói díjak, pályázati források, vállalati együttműködések.

Tippek:

- **Szcenáriók kidolgozása:** optimista, pesszimista és reális hallgatói létszám.
- **Fedezeti pont meghatározása:** hány hallgató szükséges a költségek fedezéséhez?
- **Érzékenységvizsgálat:** hogyan változik a költség/bevétel arány, ha 10–20%-kal kevesebb a hallgató?
- **Átláthatóság:** a számításokat érdemes táblázatos formában, vizuális ábrákkal kiegészítve bemutatni.

Az alábbiakban táblázatos formában foglaljuk össze a fent bemutatott elveket (👉 3. táblázat). Ezek olyan **iránytűként** szolgálnak, amelyek segítenek meghatározni az indítani tervezett szak **önköltségének** és **költségtérítésének** mértékét. A táblázat nemcsak a pénzügyi tervezést támogatja, hanem keretet ad ahhoz is, hogy tudatosan, átláthatóan lehessen építkezni a szak indításakor. Természetesen a sorok szabadon bővíthetők, hogy a szak sajátos igényeit és körülményeit is tükrözzék.

3. táblázat Szakindítás pénzügyi tervezésének sematikus táblázata

Költségelemek összesítése				
Költségkategória	Részletezés	Éves költség (HUF)	Hallgatónkénti költség (HUF)	Megjegyzés
Oktatói költségek	Óradíjak, felkészülési idő, vizsgáztatás			Pl. 10 oktató
Infrastruktúra	Termek, labor, IT, könyvtár			Bérleti / rezsi arányosítás
Hallgatói szolgáltatások	Mentorálás, karrierroda, adminisztráció			
Tananyagfejlesztés	Jegyzet, e-learning anyagok			egyszeri/ismétlődő
Minőségbiztosítás	Akkreditáció, felülvizsgálatok			
Központi rezsi	Egyetemi, kari központi költségek			%-os felosztás
Egyéb				
Összes költség		Σ	Σ/hallgató	

Bevételi oldali bontás				
Bevételi forrás	Részletezés	Éves bevétel (HUF)	Hallgatónkénti bevétel (HUF)	Megjegyzés
Állami finanszírozás	Normatív támogatás/hallgató			
Önköltséges hallgatói díj	Tandíj, költségtérítés			
Pályázati források	Innovációs, EU-s projektek			
Vállalati együttműködések	Szponzoráció, gyakorlati helyek			
Egyéb				
Összes bevétel		Σ	Σ/hallgató	
Összegző táblázat (Fedezeti pont elemzése)				
Szenárió	Hallgatói létszám	Összes költség (HUF)	Összes bevétel (HUF)	Egyenleg (HUF)
Optimista				
Reális				
Pesszimista				

A tervezés outputja a hálóterv, a kurzusleírások, a felvételi követelmények, a pénzügyi tervezés.

„Anyagok és szerszámok” – Erőforrások

„Az építőanyag teszi lehetővé az álom valóra válását.”

Egy építkezéshez megfelelő kockákra és eszközökre van szükség. Itt ellenőrizzük, hogy rendelkezésre áll-e minden oktatói, infrastrukturális és adminisztratív „kocka”, amely a szak felépítéséhez szükséges. Ha minden LEGO-darab a polcon van, a következő lépések gördülékenyen mennek.

Egy szak sikeres gondozásában kulcsszerepet játszik a **szakfelelős**. Megválasztása nemcsak szakmai és emberi kvalitások figyelembevételével történik, hanem a **MAB által meghatározott követelményeknek** is meg kell felelnie. ➡ Ezek részletesen megtalálhatók az [A modulok \(szakok, képzések, szakirányok, specializációk, ismeretkörök és önálló tantárgyak\) felelőseire vonatkozó ügyrend a Szegedi Tudományegyetemen](#) című dokumentumban. Különösen ajánlott, hogy a szak kialakítása már a kezdetektől a leendő szakfelelős **aktív bevonásával** történjen, hiszen így biztosítható, hogy a program nemcsak papíron lesz koherens, hanem a gyakorlatban is fenntartható és minőségi képzést kínál majd.

A szakfelelős személye mellett elengedhetetlen az **oktatói kapacitások tudatos megtervezése** is. Fel kell mérni, hogy a szakhoz milyen **oktatói kompetenciák** szükségesek, ezekből mennyi áll már rendelkezésre, és milyen kompetenciákat kell **átoktatás keretében** bevonni más karoktól – figyelembe véve az oktatói terhelhetőséget is. Szükséges megvizsgálni a vállalati partnerek oktatási bevonásának lehetőségeit is. Gondolni kell az **utánpótlás biztosítására** és a szükséges **szakmai továbbképzésekre**, amelyek hosszú távon fenntarthatóvá teszik a szak működését. Mindezzel párhuzamosan vizsgálni kell az **infrastrukturális feltételeket** is: elegendő és megfelelő méretű tantermek, szükséges laborok és speciális eszközök elérhetősége, a szükséges források biztosítása, valamint a digitális környezet felkészültsége.

„A szerkezet ellenőrzése” – Minősegbiztosítási szempontok

„A precíz ellenőrzés megment a hibáktól.”

Ahogy egy LEGO-modellt néha ellenőrizni kell, hogy minden darab jól illeszkedik, a szakindításnál is folyamatosan figyelni kell a minőséget. Ebben a fejezetben megtanuljuk, hogyan mérjük a képzés hatékonyságát, hogyan követhetjük a hallgatói előrehaladást, és hogyan javíthatunk, ha egy kocka nem a helyére került.

A **szak minőségének biztosítása és folyamatos javítása** érdekében átfogó és szisztematikus minősegbiztosítási rendszert szükséges kidolgozni a szakra vonatkozóan, ügyelve arra, hogy ez a rendszer illeszkedjen a kari és az egyetemi minősegbiztosítási rendszerbe. A minősegbiztosítás kialakítása során kövessük az európai felsőoktatási térség minősegbiztosítási standardjaiban meghatározott iránymutatásokat (ESG 2015), különös tekintettel az ESG 1.3. és 1.9. pontjait (tanulási eredmények mérése, folyamatos fejlesztés, hallgatói visszajelzések beépítése, a szak rendszeres felülvizsgálata). Ennek megfelelően a minősegbiztosítási rendszer támogatni fogja és tükrözni fogja a program PDCA (tervezés–végrehajtás–ellenőrzés–beavatkozás) minősegbiztosítási ciklusát.

Tipp!

A **szakfelülvizsgálattal** kapcsolatban további információ található az SZTE Oktatási Igazgatóság által elkészített „*Navigátor a szakok fejlesztéséhez. Segédlet stratégiai szemléletű szakfelülvizsgálatokhoz*” c. dokumentumban.

A minősegbiztosításhoz érdemes az alábbi elemeket átgondolni:

- a minősegbiztosításban **érintett szereplők azonosítása** szerepükkel és felelősségükkel, hangsúlyozzuk, hogy az érintett szereplők közé hallgatói képviselőt is érthetünk;
- az érdekelt felek **visszajelzéseinek gyűjtésére és elemzésére** szolgáló módszerek, beleértve a hallgatók, az oktatói kar és az adminisztratív személyzet visszajelzéseit (jelezve azt, hogy mely történik kari / egyetemi szinten, és melyet kell szakszinten megvalósítani);
- részletes **belső minősegbiztosítási naptár**, amely felvázolja a tervezett tevékenységeket és meghatározza a felelős partnereket hónapok szerint;
- a rendszeres **értékelés tárgyát képező területek** azonosítása, például a tervezett tanulási eredmények elérése, a tanítási és értékelési módszerek megfelelősége, a felvételi és elismerési eljárások, valamint a hallgatói támogatási szolgáltatások, az értékeléshez használt eszközökkel és módszerekkel együtt. Ezekhez kapcsolódó indikátorok definiálása;
- a minősegbiztosítási **eredményeket feldolgozó és felhasználó folyamatok** meghatározása, biztosítva, hogy a minősegbiztosítási folyamat eredményei konkrét javulásokhoz vezessenek;
- a **hallgatók aktív bevonása** a minősegbiztosítási folyamatokba, nemcsak visszajelzések adóiként, hanem a minősegbiztosítási testületek és megbeszélések résztvevőiként is;
- egy új szak esetén különösen fontos lehet a minősegbiztosítás legfontosabb eredményeit és a fejlesztési intézkedéseket **rendszeres jelentésekben, beszámolóokban** (pl. Kari Tanács előtt) és a program weboldalán közzétenni, ezáltal pedig a belső és külső érdekelt felek tájékoztatását biztosítani;

- a **külső értékelésnek** (pl. MAB-akkreditáció) **való megfelelés** folyamatos biztosítása, mely biztosítja azt, hogy a belső rendszer ne csak jól nézzen ki, hanem szilárd, szabályos és működőképes is legyen.

Tipp!

A fenti elemeket akár egy szakhoz kapcsolódó **minőségbiztosítási kézikönyvben** is összefoglalhatjuk. A kézikönyvben rögzíthetjük azt is, hogy a különböző minőségbiztosítási elemeket, folyamatokat folyamatosan dokumentáljuk (de nem túldokumentálva a folyamatot), ezzel is segítve a nyomon követhetőséget és a későbbi visszakereshetőséget, valamint a döntések adatalapúságát.

A minőségbiztosítás során gyűjtött visszajelzések és indikátorok alapján a kockákat **újratervezhetjük vagy áthelyezhetjük**, ahogy a LEGO-modellek esetében is javítunk a szerkezeten a felépítés közben. Ez lehet akár új kurzus, specializáció bevezetése, több gyakorlat integrálása, módszertani változtatások, előfeltételek átgondolása. Ahogy a LEGO-modell minden kockája számít, úgy a szak minőségbiztosításában is minden visszajelzés, mérőszám és döntés a helyére kell, hogy kerüljön, hogy az építmény stabil és élhető legyen.

„A tetőre kerülő utolsó cserép” – Kitekintés

„Innen látszik igazán, mennyit nőtt a házunk.”

Az utolsó LEGO-darab felhelyezése után az egész épület láthatóvá válik. Itt gondolkodunk **a jövőről**: hogyan lehet nemzetközivé tenni a programot, hogyan kommunikáljuk a hallgatók felé, és milyen további „kiegészítő készletekkel” tehetjük még vonzóbbá és fenntarthatóbbá a szakot.

Egy új szak indítása mindig bizonyos kockázattal jár, hiszen **hallgatókat kell megnyerni és megtartani**. A pénzügyi tervezés alapján már látható, mekkora hallgatói létszám mellett tartható fenn a szak, de ehhez elengedhetetlen, hogy a képzést **ismertté és vonzóvá tegyünk** a leendő hallgatók számára. A kari és szakos honlapon megjelenő bemutatkozás alapvető, de ezt érdemes kiegészíteni **középiskolai roadshow-kon, valamint egyetemi és kari nyílt napokon történő bemutatkozással**, valamint egy tudatos és erőteljes **kommunikációs stratégiával**. Ennek középpontjában annak megfogalmazása áll, hogy **miben egyedi a szak**, hiszen ez adja a brand alapját, amely segíti a képzés „értékesítését”. Ugyanakkor fel kell készülnünk arra is, ha a hallgatói létszám a vártnál alacsonyabb lesz, és ennek kezelésére alternatív forgatókönyveket kell kidolgozni.

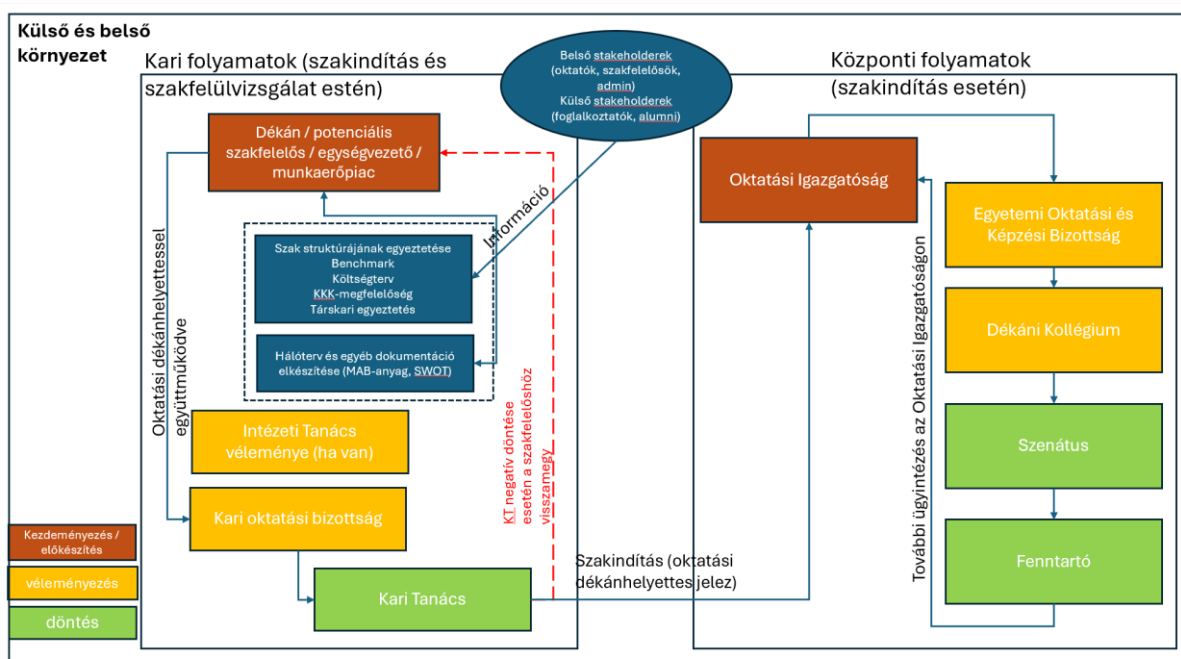
A szak **közép- és hosszú távú céljai** között kiemelten fontos megvizsgálni a **nemzetköziesítés lehetőségeit**. Érdemes mérlegelni, hogy rendelkezésre áll-e kapacitás a szak idegen nyelven való elindítására, valamint hogy létrehozhatók-e **kettős diplomaprogramok**. Ezek nemcsak a képzés vonzerejét növelik, hanem a fenntarthatóságát is erősítik – mind pénzügyi, mind hallgatói utánpótlás szempontjából.

„A használatbavételi engedély megszerzése” – Szakindítás folyamata az SZTE-n

Egy új szak elindítása olyan, mint amikor egy nagy LEGO-építmény alapjait kezdjük lerakni. Minden lépésnek megvan a maga helye és sorrendje: ha kimarad egy kocka, az egész szerkezet bizonytalan lesz. Az egyetemen a szakindítási folyamat pontosan ilyen építkezés – gondosan egymásra illesztett szabályokból, egyeztetésekből és dokumentumokból áll. Ahogyan az építőkészlet útmutatója végigvezet a szükséges lépéseken, úgy vezet végig az egyetemi eljárásrend is a szakindítás bonyolult, de logikus folyamatán. A cél, hogy a végén egy stabil, működőképes és időtálló képzés álljon előttünk – egy olyan konstrukció, amelyben a hallgatók biztonságosan építhetik fel saját tudásukat.

Az SZTE-n a **szakindítás** tudatos, érdekeltet bevonó folyamat mentén történik. Azzal, hogy a szakindítást a Szenátusnak, valamint a fenntartónak is jóvá kell hagynia, a folyamat kari és központi szintre tagolódik (👉 1. ábra). A kari szintű szakindítási és szakfelülvizsgálati eljárások nagymértékben hasonlítanak egymásra; az esetleges különbségek elsősorban a kari szervezeti egységek (pl. oktatási bizottságok) elnevezésében mutatkoznak meg.

1. ábra Szakindítás és a szakfelülvizsgálat folyamatának sematikus ábrája

Új szak indításának igényét többféle érintett is kezdeményezheti: javaslatot tehet a dékán, a potenciális szakfelelős, a kar valamely szervezeti egységének vezetője, vagy akár a munkaerőpiac képviselői részéről is érkezhethet felvetés. A kezdeményezést követően a kar különböző érintettektől gyűjt információkat, majd elkészül a hálótér, a MAB-hoz benyújtandó dokumentáció, valamint a kapcsolódó SWOT-elemzés. A tervezetet először az intézeti tanács(ok), majd a kari oktatási bizottság véleményezi (melynek van hallgatói képviselője is), ezt követően kerül a Kari Tanács elé. A Kari Tanács döntéshozatalában hallgatói képviselők is részt vesznek, szavazati joggal. Amennyiben a Kari Tanács támogatja az előterjesztést, az oktatási dékánhelyettes hivatalosan is jelzi a szakindítási szándékot az Oktatási Igazgatóság felé – ezt a szándékot a tervezés korai szakaszában már előzetesen jeleznie kellett az Egyetemi Oktatási és Képzési Bizottság (EOB) felé is. A dokumentációt ezután az EOB, majd a Dékáni Kollégium véleményezi. A végső döntést a Szenátus, illetve a fenntartó hozza meg. A Szenátusban szintén részt vesznek hallgatói képviselők, akik szavazati joggal élhetnek. Támogatottság

esetén az Oktatási Igazgatóság végzi el a szükséges adminisztratív teendőket, és továbbítja a MAB-tól, illetve az Oktatási Hivaltól beérkező visszajelzéseket a kar számára.

A szakindítás részletes **GANTT-folyamatát** a 🖱️ 4. táblázat mutatja, jelölve azt, hogy a szakindítás a karok és az Oktatási Igazgatóság szoros együttműködésével valósul meg. A táblázat alapján legalább fél éves – de inkább egy éves – munkával kell számolni egy szak felépítése során.

4. táblázat A szakindítás tervezése

	Felelős	Hó#1	Hó#2	Hó#3	Hó#4	Hó#5	Hó#6	Hó#7
Szakindítás bejelentése az EOB-n	Karok							
Szakindítási anyagokon dolgoznak a karok	Karok							
Átöktetési egyeztetések	Karok							
Kész(nek tekintett) kurzusleírások megküldése az OKTIG-nek	Karok							
Munkaerőpiaci elemzés	Oktlg							
Elemzés szakmai ellenőrzése	Oktlg							
Elemzés kiegészítése, korrekciója	Oktlg							
DPR elhelyezkedési mutatók (diplomantul.hu adatainak elemzése)	Oktlg							
Önköltség-elemzéshez adatok nyújtása	Oktlg + GMF							
Szakindító karnak az eredmények (munkaerőpiaci elemzés, Global Skills Report, önköltség-számítás, DPR elhelyezkedési mutatók) megküldése + szükség esetén meglátogatás	Oktlg							
Szakindítási csomag benyújtása az EOB felé (MAB-anyag, munkaerőpiaci elemzés, SWOT-elemzés (DPR + munkaerőpiaci elemzés eredményeinek beintegrálása), önköltség-számítás)	Karok							

„Az épület átadása” – Összefoglalás

„Most már minden kész: otthonunk, amit együtt építettünk.”

Az utolsó kocka is a helyére került, és a LEGO-építmény készen áll. Most áttekintjük, hogyan áll össze az egész kép, mi minden került a helyére, és milyen erőforrások, tapasztalatok segítik a szak további fejlődését.

A **szakindítás folyamata összetett**, több szinten összehangolt tervezést, egyeztetést és megvalósítást igényel. Útmutatónk lépésről lépésre végigvezette az Olvasót azon a folyamaton, amely során a kezdeti ötletből egy fenntartható, a hallgatók és a munkaerőpiac számára is értékes képzési program válhat. Az ESG irányelveire építve bemutattuk a szakindítás stratégiai, jogszabályi és minőségbiztosítási kereteit; részletesen tárgyaltuk a helyzetelemzés, a SWOT és C-SWOT módszerek, a hallgatói és oktatói szempontok, valamint az infrastrukturális feltételek figyelembevételének fontosságát. Kitértünk a pénzügyi tervezés és a marketingstratégia kialakításának szempontjaira, valamint a nemzetköziesítésben rejlő lehetőségekre is.

A fejezetek együttesen olyan **praktikus, ugyanakkor inspiráló keretrendszert** kínálnak, amely segíti a karokat és szakfelelősöket abban, hogy a szakindítás ne csupán adminisztratív feladat legyen, hanem valódi fejlesztési lehetőség az egyetem és a hallgatók számára egyaránt.

Zárásként érdemes tudatosítani: egy új szak indítása nemcsak új képzési lehetőséget jelent, hanem egyben **jövőépítés is**, amely során minden döntés és előkészítő lépés hozzájárul ahhoz, hogy az egyetem hosszú távon is versenyképes, vonzó és értékteremtő legyen.

Minden szak új lehetőség, minden hallgató új kezdet.

Szakindítási checklist

1. Megalapozás

- ☐ Helyzetelemzés készült (piaci, intézményi, stratégiai környezet).
- ☐ Hasonló képzések áttekintése más hazai / külföldi egyetemeken.
- ☐ Érdekeltek bevonása megtörtént (oktatók, hallgatók, munkaerőpiaci partnerek).
- ☐ ESG 1.2. szempontok áttekintve.
- ☐ Munkaerőpiaci elemzés rendelkezésre áll (Oktlg vagy külső forrás).
- ☐ Diplomán túl / alumni adatok elemzése megtörtént.
- ☐ Kapcsolódó szabályzatok, jogszabályok azonosítva.
- ☐ Stratégiai illeszkedés bemutatva (egyetemi/kari célokhoz).

2. Tervezés és dokumentáció

- ☐ Szakindítási anyag összeállítva EOB és Szenátus számára.
- ☐ Kurzusleírások elkészültek. Ellenőrzés:
 - ☐ Cél és tartalom rövid leírása szerepel
 - ☐ Tanulási eredmények meghatározva (TEA-szemlélet szerint)
 - ☐ Oktatási módszerek feltüntetve
 - ☐ Értékelés módja egyértelmű
- ☐ Programszerkezet és hálótér kidolgozva.
- ☐ Kompetencia-mátrix elkészült (programszintű tanulási eredményekhez illesztve).
- ☐ SWOT elemzés elkészült (a szakindítással kapcsolatos erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek).
- ☐ Pénzügyi tervezés elkészült. Ellenőrzés:
 - ☐ Oktatói költségek (óradíj, bérteher).
 - ☐ Infrastrukturális költségek (terem, labor, digitális eszközök).
 - ☐ Adminisztrációs költségek.
 - ☐ Bevételi prognózis (hallgatói létszám alapján).

3. Erőforrások

- ☐ Oktatói kapacitás biztosított. Ellenőrzés:
 - ☐ Oktatók szakmai megfelelősége rendben.
 - ☐ Óraterhelések átláthatóan elosztva.
 - ☐ Szükséges új oktatók azonosítva.
- ☐ Szakfelelős megfelel az egyetemi és MAB-elvárásoknak.
- ☐ Infrastrukturális feltételek megvannak. Ellenőrzés:
 - ☐ Termék kapacitása elegendő.
 - ☐ Laborok/specializált eszközök rendelkezésre állnak.
 - ☐ Digitális tanulási környezet (CooSpace) beállítva (pl. távoktatás, online/hibrid képzés esetén).
- ☐ Oktatói utánpótlás és szakmai fejlesztés tervezve.

4. Minőségbiztosítás

- ☐ Akkreditációs követelmények ellenőrizve (MAB, rendeletek).
- ☐ Hallgatói utánpótlás és célcsoport elemzése megtörtént.
- ☐ Eredményesség-monitoring indikátorai meghatározva:

- ☐ Lemorzsolódási arány.
- ☐ Végzési arány.
- ☐ Alumni visszajelzések.
- ☐ Munkaerőpiaci elhelyezkedés.
- ☐ Hallgatói visszajelzések beépítésének módja kidolgozva (OMHV, fókuszcsoporthoz, alumni-kérdőív).

5. Kitekintés

- ☐ Nemzetköziesítési lehetőségek feltárva:
 - ☐ Idegen nyelvű képzés lehetősége.
 - ☐ Mobilitási programokhoz kapcsolódás.
 - ☐ Kettős diploma / nemzetközi partnerség vizsgálata.
- ☐ Kommunikációs/marketingstratégia készült a szak bevezetéséhez.
 - ☐ Célcsoportok meghatározva (felvételizők, szülők, munkaadók).
 - ☐ Üzenetek és csatornák kijelölve (web, közösségi média, nyílt napok).
- ☐ Fenntarthatósági és kockázatelemzés elkészült (pl. ha kevesebb hallgató érkezik a vártnál).

EOB-ra benyújtandó dokumentumok – Checklist

- ☐ MAB-köteles szakok esetén a MAB által meghatározott dokumentáció / nem MAB-köteles szakos esetén pedig a mellékletben szereplő sablon
- ☐ képzési és kimeneti követelmények
- ☐ Önköltség-elemzés / Pénzügyi tervezés
- ☐ SWOT / C-SWOT-elemzés
- ☐ Kari Tanács határozata a szakindítás támogatásáról, amely tartalmazza a költségtérítés mértékét is
- ☐ Átiktatás esetén az együttműködő karok kari tanácsi határozatai az átiktatás vállalásáról / a két fél által aláírt együttműködési megállapodás
- ☐ Szenátusi előterjesztés sablonja kitöltve (melyben hangsúlyozzuk a szakindítás egyetemi és kari célokhoz való kapcsolódását)

A Szenátusra az Oktatási Igazgatóság készíti elő a szükséges anyagokat.

Nem akkreditáció-köteles szakok esetén benyújtandó sablon

A nem MAB-köteles szakok esetében a szakindítási/szakalapítási előterjesztés mellékleteként kérjük benyújtani az alábbi sablon kitöltött változatát, amely a minimálisan elvárt információkat tartalmazza.

Főoldal:

- Kar neve
- Indítani tervezett szak neve és képzési szintje
- Dátum

Tartalmi elemek:

I. ADATLAP

Szak neve:	
Képzési szint:	felsőoktatási szakképzés / alapképzés / mesterképzés / osztatlan / szakirányú továbbképzés
A képzést indító felsőoktatási intézmény:	
A képzést indító intézmény honlapjának elérhetősége:	
Indítani tervezett specializációk:	
Indítani tervezett szakirányok:	
Szakképzettség:	
Munkarend (több is megjelölhető):	
Képzés nyelve:	
A képzési idő:	
Összegegyítendő kreditek száma:	
A képzésben felveendő tanórák száma:	
Szakmai gyakorlat időtartama és jellege:	
A szak indításának (tervezett) időpontja:	
A (magyar vagy külföldi) felsőoktatási intézménnyel együttműködésben folytatandó képzés esetén a partner intézmény(ek) neve, címe:	

A KÉPZÉS MŰKÖDTETÉSÉNEK FOLYAMATAI

II. A KÉPZÉS TARTALMA

II.1. Az ismeretkörök, tantárgyak egymáshoz rendelése, áttekintő összegzése (a hatályos KKK szerint)

Ismeretkörök és kredittartományuk	Tantárgy neve	Kreditértéke	Ismeretkör felelőse, beosztása
... specializáció (ha van) ¹			
... szakirány (ha van)			

II.2. A szak tanterve (az óra és vizsgaterv táblázatos összegzése)²

Tantárgy neve	Előtanulmányi feltétel	Tárgyfelelős	Értékelés módja (gyj, koll.)	Tanóra ³ típusa	Tantárgy besorolása ⁴	Óraszám	Kredit
ELSŐ FÉLÉV							
Össz. óraszám							
						Össz. kredit	
MÁSODIK FÉLÉV							
Össz. óraszám							
						Össz. kredit	

¹ Specializációként külön jelölve.

² A táblázat a képzési időhöz és a képzés tantárgyainak számához illeszkedve módosítható sorok beillesztésével vagy törlésével.

³ Nftv. 108. § 41. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc

⁴ kötelező, kötelezően választható, választható

HARMADIK FÉLÉV							
						Össz. óraszám	
						Össz. kredit	
NEGYEDIK FÉLÉV							
						Össz. óraszám	
						Össz. kredit	
ÖTÖDIK FÉLÉV							
						Össz. óraszám	
						Össz. kredit	

II.3. Szakmai gyakorlat

A szakmai gyakorlat kreditértéke és időtartama:	
A szakmai gyakorlóhelyek listája, melyekkel a képző intézmény megállapodást kötött, és /vagy azon gyakorlóhelyek listája, amelyek esetében az egybefüggő gyakorlat időtartama miatt nem kell együttműködési megállapodást kötni, de az intézmény e partnereknél preferálja a szakmai gyakorlat letöltését.	
Szakmai gyakorlóhely és az intézmény közötti kapcsolattartás módja (beszámolási mód a gyakorlóhely és az intézmény között), ki felel a szakmai gyakorlatért az intézmény részéről (pl. szakfelelős, intézményvezető stb.)	
Mutassa be a szakmai gyakorlóhelyek kiválasztásának szempontjait és folyamatát. Milyen mérési-értékelési eszközöket alkalmaz a szakmai gyakorlóhelyek megfelelőségének meghatározására?	
Mutassa be, hogy a KKK melyik eleméhez járul hozzá a szakmai gyakorlat és ennek teljesülését hogyan ellenőzi és követi nyomon az intézmény:	
Mutassa be, hogy a hallgató gyakorlóhely általi értékelése hogyan valósul meg, és milyen szempontok mentén történik a hallgató szakmai gyakorlatának értékelése:	

[illegible]

11.8. A szak idegen nyelven történő indítása

Amennyiben tervezik a szak idegen nyelvű indítását, kérjük, részletezze annak módját és körülményeit.